

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinke“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.; samoj „Smotri Dalmatinke“ Kr. 8.; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 10 para, a zastoren 20.

Pitanja za predbrojbu, u koja nema doličnih svoli, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrštu, u koja nema prilične preplate, biti će povrćana. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šljati u Uradu Objavitelja Dalmatinskog u Zadar.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Primanje predstavnika njemačkog naroda u Laxemburgu. Cesar Karlo o sazivu Carevinskog Vijeća.

BEČ, 19. Cesar je primio u posebnu audienciju u Laxemburgu, a u prisustvu ministra predsjednika Clam-Martinica, zastupnike na Carevinskem Vijeću Damma, Finka, dr Grossa, zemaljskog maršala Aloisa kneza Liechtensteina, zastupnike na Carevinskem Vijeću Pachera, Steinwendera, načelnika bečkog Weiskirchnera i zastupnika na Carevinskem Vijeću Wolfa.

Zast. Weiskirchner držao je Cesaru govor, a kojemu je najsmjernije zahvalio na audienciji što je udjeljena predstavnici njemačkog naroda, te tim pružena im željena prigoda da iznova budu poštovniji odnosni njemačkog naroda.

Za ovog teškog rata — reče načelnik — u kojemu se pokazao neisporediv razvoj snage svih naroda Monarhije, poglavito njemačkog naroda, mi smo se nadali, da će iz tog razvoja poteći one osnove, na kojima se, po našem uvjetuju, može nova, moćna Austrija podići. Mi već odavno upinjemo sve svoje snage, da sudjelujemo u tom preuređivanju prilika, pa čemo uložiti sve što znamo, da obezbrijimo Parlamentu, koji će se čim prije sazvati, sposobnost i mogućnost da radi.

Ali ne možemo da pritajmo veliku našu zabrinutost, što su neuklonive državne potrebe, koje se tiču životnih interesa cijele Austrije, zasad potisnute u pozadinu pod pritiskom prilika.

„Mi se radi toga obraćamo sa pouzdanjem na Vaše Veličanstvo s molbom, da bi se sjetilo s očinskim brigom ispunjavanju tih državnih potreba, i da bi nam, saslušavši, milostivo našu moliču, učinilo da i s naše strane možemo raspršiti zabrinutost se pojavljuje pučanstvu.

Narodi se Austrije nadaju, da će čestan mir nagraditi teške žrtve ovog nametnutog nam rata, ove nečuvene borbe za čast i postojanje naše domovine, miši čemo sa najvećom zahvalnošću primiti iz ruke Vašeg Veličanstva, s obećanjem, da će njemački narod vjerno sudjelovati u radu oku mira za slavu i veličinu Austrije.“

N. V. Cesar je odvratio:

„Srdačno zahvaljujem. Moja poštovanja go spodio, na izjavi lojalnih osjećaja, u kojima se radišu nazirem nov dokaz vjernosti njemačkog naroda u Austriji i njegove privrženosti vladarskoj kući, te Vas uvjeravam da potpuno priznajem ozbiljnost i revnost Vaših političkih nestojanja.

„Ja se sa zahvalnošću sjećam neisporedive poštovnosti, što su Nijemci u Austriji pokazeli, njihovog na bojnim poljima prokušanog junaka, njihove vjernosti državi, koju su neiskolebivo očuvali, i postojanosti, kojom su se odlikovali u podnešenju ratnih tegoba: toga neću ja zaboraviti; ja se svelično pouzdajem u Nijemce u Austriji.

„Moja je namjera da u skoro vrijeme sazvam Carevinsko Vijeće. Uskršnjenu parlamentarnog života, poslije zastope od više godina, pripada u ovom času izvanredna važnost. Ja iščekujem od ugovarjanosti svih stranaka, da će se one, sa složnošću koju će trebat poštovati zauzeti za najviše državne interese i državne potrebe.“

„Ja za to računam na Nijemce a Austriji, kojima, kao tvrdom oslonu državne jedinstvenosti, pripada u uređivanju prilika, što se već za rata

počelo, a što će se kad raijavrši, moret konzervativno dokončati, veliki zadatek, a ja a pouzdanjem očekujem da će se ga ispuniti.“

„Moja će se Vlada postojano držati ciljeva, koji su joj određeni.“

„Ja pouzdano računam na to, da će nad raspravama u Parlamentu vladati uvjerenje o nuždi složnog skupnog rada predstavnika svih naroda Austrije, te da će se tako stvoriti uvjeti za sretnu budućnost Austrije.“

„Ja sam, gospodo Moja, siguran, da će te Vi u tom smislu uložiti svoje snage u službu zajedničke stvari.“

Poslije oduljeg cercle-a, Vladar stupiti deputaciju najmilostivije.

BEČ, 20. Novine izražaju svoja zadovoljstvo sa milostivim Cesarevim riječima priznanja i očiske naklonosti za Nijemce u Austriji, čiji intimni i pouzdati odnos prema habsburškoj dinastiji audiencija je stranačkih vojna iznova i najjasnije pokazala. Novine se osobito radnju Cesarevog namjeri, da u skoru vrijeme sazvam Carevinsko Vijeće, čim izlinjava svaka sumnja o već toliko pretresnom pitanju o oživljavanju parlamentarnog života. One napokon izriču i nadu, da narodi Monarhije, koji su se da jedno u ovom svjetskom ratu borili za postojanje habsburške države, hoće da Austrija Ugarska, koja je junačtvom svojih sinova sretno odbila novalu premičnog neprijatelja, do spiće u miru i zajedničkim složnim radom k većem blagostanju i unutrašnjoj čvrstoći. Novine jednodušno drže za sigurno, da će ova njemačka ministrica Urban i Baernreither ostati u ministarstvu. «Neue Freie Presse» piše, da će ministar za Galiciju Bobrzynski istupiti iz kabinta.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau

Izvještaji austrijskog i njemačkog glavnog stana od 18. i 19. aprila nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskому“.

Izvještaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 17. Glavni stan, 16 aprila: Fronte u Iraku:

Na Eufratu jedna engleska četa od 60 manaka, koja je prelazi preko kanala, bila je sašvima uništena. Ustalom nitično važno.

CARIGRAD, 18. Glavni stan javlja, 17 aprila: Na fronti u Siriju rekli da se nov engleski napad sprema. Na ostalim frontama nije bilo osobitih događaja.

Izvještaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 18. Izvještaj generalnog štaba, 17. aprila:

Poslije Jake pripreme artillerijom, naše i njemačke čete preduzele napad na Cervenu Stenu te protjerale konačno neprijatelja iz opkokpa, što su izgubljeni u bojevima marča mjeseca. Dva su protunapada odbijene se krvavim gubicima. U obliku Černe priljeno živahnja djelatnost mimo protivnika 1050. Na jugu od Gjevgjelija naša je vojska uzbila od prilike dva neprijateljska odreda. U Serreskoj ravnici zadržasmo vatrom nekoliko slabih neprijateljskih kolona.

„Moja je namjera da u skoro vrijeme sazvam Carevinsko Vijeće. Uskršnjenu parlamentarnog života, poslije zastope od više godina, pripada u ovom času izvanredna važnost. Ja iščekujem od ugovarjanosti svih stranaka, da će se one, sa složnošću koju će trebat poštovati zauzeti za najviše državne interese i državne potrebe.“

„Ja za to računam na Nijemce a Austriji, kojima, kao tvrdom oslonu državne jedinstvenosti, pripada u uređivanju prilika, što se već za rata

Grofovi Attems.

Ne će biti suvišno, da u doba, kada stoje na čelu uprava dvije važne slovenačke i hrvatske pokrajine, koje su predratra naše monarhije, ljudi porijetom iz staroslavne porodice Attems, ne će — velimo — biti suvišno, osvrnemo li se malo na prošlost i dozovemo li sebi u pamet događaje i vremena, kojima smo došli u tjesniji dodir, zdužnili se u uži međusobni život, podnosili istu sudbinu, iste svjetle i crne dane.

Porođica Attems, kako čitamo u najstarijim izvorima, furlanski je porijekl, osim ako bi bili skloni vjerovati drugom izvještaju, kojim se tvrdi, da je ta porodica samo jedna od onih mnogih njemačkih porodica (na primjer Strassoldo-Strassawer), koje su tečajem XI. i XII. stoljeća naseljavale po furlanskim ravnicama tadašnji njemački oglajski patrijarhe Popon, oba Ulricha i Wolfger. Te su furlanske pokrajine bile i u kasnijim ustavnim borbama talijanskih gradova neko neutralno utocište raznih izgrađova izagnanih plemičkih porodica (n. pr. della Torre, Petzenstein, etc.) i u Rijeci i u Gradišču. On je na pri-

porodica Attems-Orso živi sađa u Mlecima. Druga loza Attems-Montfort razbijela se je u njemačku i furlansku, koja je već izumrla. Godine 1297. nalažimo Ivana pl. Attemsa kao opata u glasovitom rozačkom samostanu. Mora da su živjeli u dobrim odnosima s oglajskim patrijarham, jer vidimo, da je patrijarha Bertrand g. 1336. postavio na čelo prvog furlanskog okružja, od onih šest, što su bila ustanovljena. Koncem srednjega vijeka su nastale prilike, koje baš nisu pojačavale sigurnost života i imetka u pokrajini — a i obzir na udobniji življene u gradu mamio je mnoga vlastelina iz utvrgenog grada u veseli grad, gdje su po tadašnjem običaju živili većinom u posebnom dijelu grada (n. pr. Gospodska ulica, Novi trg u Ljubljani). Tako su se i Attemsi preselili dijelom u talijanski Videm, dijelom u Čedad. Da se izbavi od nemilog i neprijateljnog gospodstva mletačkoga preselio se je g. 1473. plemić Friedrich Attems u Gorico. Njegovi su sinovi Jeronim i Ulvin osnovali imanja Sv. Križ i Petzenstein, koja i danas cvatu. God. 1630 odnosno g. 1662 podignuta je porodica na stalištu državničkom grofovima.

Spomenuti Friedrich Attems brzo je nakon svog dolaska u Gorico postao sudbeni kancelar, najveći pokrajinskog glavaru podregjeni sudski činovnik u furlanskim goričkim grofovima. Njegov sin Jeronim postao je godine 1534. pokrajinski upravitelj gorički. Godinu prije bio je kao kraljev komesar kod uređenja granice s Mletačkom. Godine 1587. nalazimo Lenarta Attemsa u Rijeci i u Gradišču. On je na pri-

Bolest američkog poklisara u Carigradu.

CARIGRAD, 18. Američki poklisar Elkus obolio je od pješavog tifa.

Sesti ratni zajam u Njemačkoj.

BERLIN, 18. Na šesti ratni zajam potpisalo se 12 milijarda i 770 milijuna mareka.

Sjedinjene Države u ratu.

WASHINGTON, 18. (Reuter). Odsjek za mornaricu objavljuje: Mornarične stанице Boston i New York dobile vijest, da je američki razbijac Smith dana 17 aprila u 3 sata i po izjutru ugleđao podmornicu, koja je ispod vode plovila. Podmornica je ispalila torpedu, koja je za 30 metara promašila razbijaca, pak nestala.

Umro gener. gouverner Bissling.

BRUSSELLES, 19. Umro je generalni gouverner Bissling.

Revolucija u Rusiji.

Novi veliki neredi u Petrogradu.

KOLN, 19. «Kölische Zeitung» javlja iz Stockholma: Do privatne vijesti iz Haparende, nastali su Petrogradu novi veliki nemiri protiv privremene vlade, koji su teži od onih marča mjeseca. Putnici iz Rusije zaustavljeni su u Haparendi, jer je željeznički saobraćaj poremećen. Ovo je četvrti dan, da nikakva pošta iz Rusije ne dolazi.

Revolucija Ceretelja.

«Petrogradska brz. agencija» javlja: Za vrijeme radničkih i vojničkih delegata predloženo je zastupnik druge dume Ceretelji rezoluciju, koja se tiče proklamacije na sve narode svijeta, izdane 27. ožujka od vijeća radnika i vojnika, te potvrđuje tvrdi odluku ruske demokracije da ostvari na području izvanjske politike jednaka načela slobode i prava, kakvu je postavila i u unutrašnjosti. Rezolucija naglašuje neizmjernu važnost proklamacije provizorne vlade od 6. travnja, koju ruska demokracija smatra najznamenitijim korakom za ostvarenje demokratske politike, te veli, da će revolucionarni russki narod nastaviti svoja nastojanja oko mira na osnovu bratstva i jednakoći slobodnih naroda. Kad bi se službeno odrekle sve vlade svojih aneksionskih programa, to bi bilo moćno sredstvo, da se pod takim uvjetima dokrajeći rat. Dok ovi uvjeti ne budu ostvareni, te dok rat dalje traje, priznaje ruska demokracija, da bi slobon na fronti i obnemoglost otporne snage mogli postati kobnici za samu slobodu. Usljed toga upravo je kongres radničkih i vojničkih vijeća proglašio rusku demokraciju i za mobilizaciju svih živih sila naroda na svim područjima puščaka života, da se tako pojača fronta i unutrašnjoć zemlje. To kategorički zahtjev sadašnji trenutak u interesu uspijeva velike revolucije. Kongres poziva sve radnike u tvornicama i radionicama, kod željeznicu i kod svih inih preduzeća, zaposlenih za vjeku i unutrašnjosti zemlje, neka svima budu ostvareni — nijesu smjeli da stajnu u palaćima svojih otaca: to su morali prizeti u nove svoje sjajne dvorove, ma de i nisu zidani bili za vječno vremena, i Stavrov se je morao da požuri. Ogromna gragjevina, kojoj su najglavniji dijelovi na jedan srat, te koja radi tega izvana ne izgleda puno veličanstvena, sagragjena je na sav mah od opeka, na brzu ruku pecenih. Ali su za to dvorene u palaći bile tekuće, kakovih jedva da ima u kojem kraljevskom dvoru. Stavrov je načinio u palaći okruglu dvoranu, dugu galeriju veliku, kod koja srednjevjekovna katedrala, okružena jonskim stupovima s obje dulje strane, a oranžeriju tako veliku, da bi mogla vremenom biti sabornicom. Tek je nekoliko godina knez Potemkin boravio u svojoj taurijskoj palati, gdje je davao velike svečanosti. Potemkin je brzo umro, kada su prvi plamenovi francuske revolucije strašili Evropu. Potemkinova kuća opet pripada carici, koja je u njoj uređila neku nabožnu zakladu.

su naime prodrli tečajem godine 1615. u Furlansku i poplavili svojim stražama sve krajeve sve do sarmih vrata mesta Gorice. Susjedi Kranjci su obećali pomoći i upravo je zasluga Friedricha Attemsa, da je još u pravi čas u ime goričkog plemstva obavijestio kranjske vitezove, da treba brzo pomoći. Mlečani su stajali već na gori kod Ločnika, kad su nisu zoruzeni Kranjci i Goričani, s vitezima i plemstvom pomiješani seljaci i gragjanji na njih. Iznenajeni Mlečani moralni su jačno uzmaknuti do Krmnice. Tača se je sam nadvojvoda Ferdinand preselio u Ljubljano, da bude bliže tim važnim bojevinama, koji su se bili tu na jugu i mogli biti lako odlučni i sudobni za moći i veličinu ostalih pokrajina. Kad se je sretno suršio boj, onda su opet poslali baš Friedricha barona Attemsa s radošnjim izvješćem u Ljubljano. Tom je prilikom Friedrich baron Attems poklonio nadvojvodi i jednu od one tri bojne zastave, što su ih oteli Mlečanima.

Za cara Karla VI. bio je Ignat Marija grof Attems predsjednik štajerskih zemaljskih stališa, a Ivan Vilim (umro 1712.) zapremao je časno mjesto namjesnika u Koruškoj. U opće u XVIII. i XIX. vijeku pođigli su se Attemsi do važnih i visokih mjesata u dvorskoj, državnoj i crkvenoj službi. Taj se je upliv još povećao radi prostranih porodičnih posjeća, koji su bili rasjeni po cijeloj Furlanskoj sve do Gorice, Podgorje i Ločnika. Imali su posjeda okolo Krmnice, Kopriva, Vipolža, Cerovoga i Jazbine, na Prvačini i kod Sv. Križa, gdje je Friedrich Attems god. 1637. osnovao kapucinski samostan. Sudbenu oblast su

Ministar Kerenski rekao je, da se velika revolucija sastoji u tomu, što je s

Idilična okolina oko Potemkinove palače u 19. stoljeću popunila i iščekala zgradama, vognama i hambarama. Tako propadoše i neki dijelovi lijepog vrta. Koluđice koje su sada stanovale u taurijskoj palači, nijesu ništa radile, da se palača učuva. Otpadahu kreč i klačarda, greda su na krovovima gnjile. Taurijska palača postade na pola ruševina, zaboravljena u bijednom predgrađu. I evo, ovu je žgradu svrgnuti car Nikolaj pred jedanaest godina ustupiv prvom parlamentu svoga carstva. Palaču ispraznija, popraviše i zamazala, po podi vima prostrijeće crvene prostirke. U Katarininoj dvorani, koja svojim imenom podsjeća na štititelju Potemkinu, postaviše između još uvijek krasnih stupova zelene biljke i narančice, dok u oranžeriji napraviše klupu i sjedala u polukrugu, izvjesivši uvrh dvorane iz predsjedničke stolice carevu sliku. I tako bi gotova ruska sabornica. Du dogodi se nezgoda: jedne noći, kada u dvorani ili sabornici ne bježe nikoga sruši se strop i pritisnu novi namještaj nove sabornice. Brzo su dvoranu opet iskrpili, očistili carevu sliku, te nabavili nove, elegantnije stolice.

Deset godina dana je ruska *duma* vijeće u ovoj dvorani, u kojoj su se dogajali znameniti prizori i odjekivali plamenite optužnice, kakovih se nije vidjelo ni čulo u njednom parlamentu još od 1793. godine. I napokon jednog dana, kada se čaša prepunila, kada je po sirotinjim radničkim mahalama velikoga grada bjesnila ubuna u ovou su dvorani zaključili, da svrgnu cara. Skidoće carevu sliku, a u elegantne stolice sjediose ljudi u radničkim haljinama i vojnici. U Katarininoj je dvorani predsjednik dume Rodzjanko kao predstavnik narodnog suvereniteta pozdravio izaslanike preobraženke pukovnije.

Nova vlada danas sjedi u *Marijinoj palači*. Ovdje je i vlada cara Nikole II. imala svoje zadnje sjednice, ovdje je ona primila predsjednika državne dume, koji je — u pratinji vojnika ustaša — ministrima saopšio, da tamo podalje u taurijskoj palači hoće da svrgnu cara Nikoliju. Već sat iz tog su prestravljeni dostojanstvenici otišli iz Marijine palače, u kojoj je vrijedno vidjeti samo jednu modernu sliku. Marijina palača je posred grada, naprava velikoj katedrali sv. Isaka. Car Nikolaj I. je palaču sagradio svojoj kćeri, i to u nekom stilu, o kom se prije govorilo, da je to talijanska renesansa. Stepenice su udobne, dvorane visoke i široke — nu nista ne čini nikakav osobiti uticaj. Ali je za to izvanredno divan pogled na Isakov trg. Niko se nije mogao bolje i dulje da negleda ove ljepote od bivših ministara, guvernera i generala, koje su pod kraj njihova života trpali u državno vijeće, da ovde mirno otpočivaju. Tako je Marijina palača postala sijelom državnog vijeća, kada je više careva kćeri nije trebala. Državno je vijeće dobilo drugo, nikada slučeno značenje, kada je duma, stupila u život. U Marijinoj je palači državno vijeće nesmiljeno kapljilo sve lijepe zakone, koji bi dolazili iz taurijske palače, ali po gdje kada bi umirovljenici u Marijinoj palači znali aktivnim ministrima da reknu krupnije stvari, koje su bile neugodnije od najvatrenijih optužbenih govorova u državnom vijeću, jer su prevazhoditeljstva u državnom vijeću znala koješta, što mogu da znadu oni, koji su proveli život u dvorskim spletama i u brižljajama po najvišim uredu. U vijećnicu državnog vijeća je ogromna slika llike Repina, koji je 1901 naslikao sjednicu državnog vijeća, u komu je onda bio grof Witte.

I zimska palača podjeća na Nikoliju I., apsolutistu od fanatizma. Ogromicu je ovo palaču od kamena. Fasade je izgradio Talijan Restrelli. Stara je palaču izgorjela pred nekim osamdeset godina. Nikola I. je opet brzo dade izgraditi, jer nije mogao ni pomisliti, da bi on imao igdje drugdje da stanuje do li u najvećoj i najlepšoj palači. Okolo izvanredno velikog dvorskog trga sagragjene su jednolične kuće, u koje su se smjestila neka ministarstva. Ove su kuće za jedan sprat nizje od carske palače. Nikola I. je skratio i ogromni spomen-stup, što ga je bio podigao svome bratu Aleksandru za uspomenu na pobedu nad Napoleonom, a to stoga, što je bio, da je spomen-stup nadvišavao krov zimskog palače. I nicije kuća, koja se mogla vidjeti iz zimskog palače, nije smjela da bude ni ravna carevoj palači, a kako li viša od nje. Ogromicu su dvorane u ovoj palači, a u njima jednaka čudovišta, kao i po svim vladarskim i kneževskim dvorovima u Evropi: stupovi od jaspisa, stolovi od malahita, slike, alegoričke dame u mramoru, zlatni svjetionici i kristali. Ruski su specijaliteti srebrne zdjele, s kojih je car primo hlijeb i sō. Zdjeli su sada izvješćene u dvorani grobova. Negdje se čuva i velika carska kruna i još nekoliko igrača moći, koja je sada utrnula. Čudne su druge uspomene, koje su vezane s ovom palačom. Pred 37 godina jedna je dvorana za gozbe prsnula

u zrak: slučaj je onda spasio Aleksandra II. od bombe, kojom je ipak nekoliko mjeseci kasnije pažljivo. Drije 12 godina je gardijsko topništvo iz topova pučalo u veliku Nikolajevu dvoranu, kada je car bio dolje na Nevi na ledu. Razbijena su stakla opet popravljena i zalipljene krkotine na stupovima i svjetionicima. Nu Rusi nijesu zaboravili ovih hitaca: baš su nakanili, da u ovoj palači, u ovoj dvorani vijeća narodna skupština, koja će se ovdje sastati za koju nedjelju ili za koji inješće, da se oprosti za vazduha sa starim carstvom. Dok se ne sastane narodna skupština, na palači će se vijati crvena zastava, kao znak osvete za mnoge i mnoge hiljade ljudi, koji su pali u borbi protiv mračne sile obijelog cara, kao znak osvete za milijune, koji su u prigušenoj mržnji proklinali carevu vlast.

Jedna jedina velika palača u Petrogradu podjeća na osnivača grada. To je *Admiratal*. Petar Veliki je ovu zgradu sagradio od drveća, jer je bio da što prije sagradi zgradu za svoju mlađu mornaricu. Kasnije su je najbolji rусki arhitekti sagradili od kamena. Ogromicu je to zgrada na Nevi, široka 420 metara. Na njoj je čuden siljan toranj. Palača je žute boje, a iz onog žutila izbjaju svojom bljeninom stupovi i reljefni ulaski. Dživiela je ona obje prve revolucije, koje su pokušane u Petrogradu. Kada su dekabristi, nekoliko zanesenih plemića časnika, htjeli da sprječe prvični pukovnik. Nikoli, da se popne na prijestolje, više se je sati vodio boj kod admirala. Kada je poputovao s krstom i svetaklinom slikama u januaru 1905. htio da pogje k zimskoj palači, jedna jedina salva je pred admiralom požnjela bijedne seljake, koji su još vjerovali u bajku o caru-bačuški. I sada se je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali bi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Prospekt i Isakov trgu. Samo jedan metak iz tvrgjavini baterija, koje su bile u rukama revolucionara, već bi oborio ljepe toranj, na konu je bilo oružje — ali

bidi tada nastalo i najvećeg petrogradskog gragjevnog spomenika. Nu topovi nijesu pučali. Toliko su dana revolucionari opsjedavali admirala — bijedne ljude, koje je stara vlada admiralom poslužila kao zgodnom svojom tvrgjavom. Mitriljeze su stajale na visokom tornju te su čuvale prilaze k zimskoj palači, na Nevskoj Pros

Po 10 kr. Ivan Alacović ē. k. povj. fin. straka Split, Marko Lušić ē. k. nadpri. fin. strake Solin.

Po 5 kr.: Nikola Alajbeg ē. k. nadstr. fin. str. Šestanovac, Franjo Jakaš ē. k. nadpri. fin. str. Stomorska, Nikola Matković ē. k. nadpri. fin. str. Stomorska, Vlado Rađetić ē. k. pri. fin. str. Stomorska, Mihal Šlišković ē. k. nadpri. fin. str. Štola, Ivan Žulić ē. k. nadpri. fin. str. Rogać.

Po 4 kr.: Šimun Babić ē. k. nadstr. fin. str. Split, Mate Benčić ē. k. nadstr. fin. str. Stomorska, Dragutin Copić ē. k. povj. fin. str. Split, Ernest Höckmann ē. k. povj. fin. str. Split, Juraj Matetić ē. k. pri. fin. str. Split, Dr. Damjan Sokol nadženik Šturač.

246 kr.: za 82 letisaka knjižarske cijene.

Sa prijačnjim popisima ukupne kr. 80.404.92.

U 98. popisu prinosao o 11. travnja t. g. br. 27 bila su grješkom Stampe izostavljena dva prrosa od 5 kr. na imenu: Prof. Dr. Andro Spileta Đaković i ē. k. kot. povj. Ernest Šipanović Zadar.

Zlatna knjiga. 6 + 60 dinara

O Uskrsu prošle godine dali su se neki rođenici na teški posao, da sakupe po hrvatskim krajevima i po svima bojištima autentične, povjesne čijenice, koje pokazuju, u kojoj mjeri i kako je hrvatski narod sudjelovao u svjetskom ratu. U tom radu pokazala se je posve opravданom bojažan, da će većina vrlo zanimivih i za nas Hrvate važnih događaja približiti u zaborav, ako se odmah ne zabilježe.

Da djelo bude u svakom pogledu dostojno današnjih velikih vremena obvezati su se neki od naših najuvaženijih učenjaka, književnika i umjetnika obraditi ovaj rat sa stanovišta njihove znanosti ili umjetnosti, a jedan rodoljub je zajamčio raspodjeljanje nađeđe o pet tisuća primjeraka po K. 50, jer se ovako velika knjiga može štampati, poradi ogromnih troškova, samo onoliko knjiga, koliko ih je naručeno, odnosno koliko je preplaćata uplaćeno.

Ces. i kr. ratno ministarstvo i ces. i kr. ratni arhiv su pošli ovom djelu u svakom pogledu na put, te je zato do sada uspijelo od preko 28.000 održanih Hrvata, kojih su imena sakupljena, dobavili više stotina autentičnih opisa junaka i dječaka koji im je odlikovanje podijeljeno. Od objasnjača i dječaka u ratnom ministarstvu dobio je urođeno više stotina krasnih originalnih i velikih fotografija, koje prikazuju osobe, krajeve i pojedine ravnice, bogoslužne. Osim ovih fotografija, sabrano je više stotina slika izravno od hrvatskih četa, a tomu je glavni uređnik, kolik je član ratne Stamske, obišao mnoga bojišta sakupljajući gradivo.

Iz hrvatskih zemalja je primljo uredništvo mnogo izražajnije o djelovanju pojedinih osoba, dobrovoljnih društava, kao o djelovanju novčanih zavoda i drugih institucija, a izraženi su već i mnogi opisi o djelovanju osoba, koje se za vrijeme ovog rata broje među poglavice hrvatskog naroda.

Promjene se je uredništvo hotimice uklanjalo svakoj, a napose bučnoj reklami, javilo se da kod sve se sada preko dvije tisuće preplatnika, koji su svoju preplatu ili isplatili ili isplaćuju.

Uredništvo nastoji, da svim djelovima "Zlatne knjige" budu potpuni i cijeloviti, te da bude čim prije moguće nakon završetka ovih teških vremena predati javnosti i potomstvu spomen-knjigu slave i hravu, koja smo za sreću naše domovine i budućnost međuhilje doprinijeli.

Ujedno je uredništvo pripravno svakomu, što će se stvar interesuje pokazati način, kako se gradivo sakuplja i obrazguje, a biti će zahvalno svima, koji ga u tom poslu pomožu.

Za učenice i sirotčad prilično dalm. ratnika, uželite:

Split: Ozanić Stanko kr. 20, Općina splitke, br. 50 — Marina: Župski ured kr. 47 — Zadarski: Odsjek II. Obalne straze kr. 39.70 — Makarska: Uprava kontrolnog kolatina fin. straze kr. 60 (odsjek je iznos položen u korist Crvenog Kriza) — Trogir: Općinsko upraviteljstvo, sakupilo pri isplaćivanju već prijedomi kr. 103.69.

Za bugarski Crveni Krest,

sakupio je c. k. porezni ured u Slinu mjeseca oktobra 1916, kr. 511.24, isti, 336.72. Sa prijačnjim popisima ukupno kr. 29.997.90.

Mostarska akademija za nastradale porodice u ratu poginulih Dalmatinaca.

U Mostaru bila je tu skoro zabava pod prekroviteljstvom N. P. gosp. namjesnika grofa Attems, na kojim nastradala porodica Dalmatinaca poginula u ovome svjetskom ratu.

Ples kojim je urođilo ova lijepta središnja zemlja bio vrlo obilan, kr. 7532.47, koja je svota uložena kod spomenice hrvatske centralne banke u Mostaru i stavljenja, sa strane gospodina D. P. Domnika Blažića, na raspodjeljanje N. P. gosp. namjesnik.

Ovom prigodom priložili: Grof Attems kr. 600 — Baron Sartorić 200 — Exzellenz Maubry 50 — Bischof Misic 25 — Građanski pogl. Mostar 150 — Grbilo Krnega I drugi 1000 — Dr. Marzi 100 — Mihal Peško 100 — Srpska Banka 100 — Dokle 100 — Familie Soukup 100 — Martin Sutor 100 — Građanskih Komadina 50 — Direktor Welas 50 — Felešup Budanec 50 — Hrvatskočeva banka 50 — J. Zagerac Baraćev 50 — Brčić Šantić 50 — Podražnik Smoljan 45 — Patar Salvesan 45 — Hrvatska Banka 40 — Perin i Miličević 40 — Dr. Boškić 20 — Risto Šteran 20 — Dragutin Perčić 30 — Njunkić 30 — Ljubo Jurković 30 — Familie Böhm 30 — Generalmajor Streith 30 — David Kohl 30 — Brčić Ante 30 — Zagorac I. drug. 25 — Dr. Špužević 25 — Oberst Trammer 20 — Općina Zadar 20 — Dubravčić Nerešić 20 — Prosv. Fra Novišić 20 — Ovare, Matić 20 — Fer. Cervenka 20 — Ovibl. Mireš 20 — Petar Musa 20 — Ovibl. Bešlić 20 — Oberst Wintler 20 — Mirip. Zimorić 20 — Oberst Böhm 20 — Oberst Hermann 20 — Intendant Major Rami 20 — Milit. Verve. Glass 20 — Marica Grizelj 20 — Ljubo Oborina 20 — Okužnik Petrić 20 — Frano Mitrović 20 — Stevana Kraljevića 20 — Lazar Bratina 20 — Hramsky Elise 20 — Enežić i Šim 20 — Jovo R. Banić 20 — Petar Šotrić 20 — Petar Čenčić 20 — Brčić Doder 20 — Inspecor Laufet 15 — Oberst. Turkovik 15 — Grof Thuri 15 — Major Kuzelj 15 — Major Looš 15 — Oberst. Pošenik 15 — Oberst. Novak 15 — Milib 15 — Trifko Dudić 15 — Risto Durus 15 — Nikodem Komiljanović 14 — Reg. Arzt Bileba 10 —

Major Šimak 10 — Oberst. Balcerbar 10 — Baron Pavel 10 — Oberst. Panich 10 — Major Freischlag

10 — Reg. Arzt Smolka 10 — Feldkaval. Hajo 10 — Dr. Litsky 10 — Oberst. Friesche 10 — Ljubo Glass 10 — Rosenfeld Julie 10 — Oberst. Vicer 10 — Šmajc Garić 10 — Oberst. Dr. Malic 10 — Oberst. Šeban 10 — Ivan Kurijević 10 — Ilija Ivanović 10 — Risto Vilić 10 — Škipina — Mistić 10 — Jeremic R. i J. 10 — Stjepan Ožiblje 10 — Bulić 10 — Oberst. Altarac 10 — Lazar Darcan 10 — Risto Banić — Pero Čokorilic 10 — Štefan Gerešović 10 — Ljuba Tuzlić 10 — Milosević Moje 10 — Martin Houška 10 — Oberst. Brzozan 10 — Lt. Kleber 8 — Bogdanović 8 — Oberst. Keeler 5 — Ober. Intendant Prisch 5 — Direkt. Damaska 5 — Rifat Zecović 5 — Major Politički 5 — Ing. Bilić 5 — Ofic. Lasner 5 — Risto Jovanović 5 — M. Žokal 5 — Lt. Wanek 5 — Lt. Bonelli 5 — Lt. Baška 5 — Masinović 5 — Lt. Poturac 5 — Perišić 5 — Legenich 5 — Ivanišević 5 — Lt. Kesić 5 — Vlajić 5 — Direkt. Horluka 5 — Vranka Prelić 5 — Strois 5 — Jure Arapović 5 — Brozner 5 — Dr. Kandiaš 5 — Lt. Palić 5 — Prgoštojnik Horvat 6 — Riter 6 — Kramer 6 — Pinto 5 — Stjepan Dujšić 5 — Haupt. Kolay 5 — Jović 5 — Marko Marinović 5 — Rade Vučić 5 — Dr. Grčić Oberzar 5 — Oberst. Binder 2 — Čedimir Doder 5 — Ing. Čelopin 1 — M. N. 10 — N. N. 5 — Maks Wregg 10.

RAZLIČITE VIJESTI

Hrvati prije trieste godina na bojištu na Soči.

Nakladom dvorske knjižare L. W. Seidel & Sohn u Beču izšlo je djeloe po natpisom "Ostereiche Kampf für sein Südländs am Isonzo 1915-16.", Što ga je napisao i izdalo, kao kronika druge furlanskega rata, po savremenim izvorima Dr. Antuna Gmirs, s. k. zemaljski povjerenik za čuvanje historijskih spomenika u Austrijskom prijestolju. U toj je knjizi feljtonistički prikazana historija rata, kolik se vodio između Austrije i Italija prete triesta godina na istom području na kojem se već zaborav proti Italiji. Tejde rat, s obzirkom na razvitak bojeva i neprijateljskih potvrda, prava slika i prilika začinjajućeg talijanskog rata. Otkrat su Hapsburgoviči zavladali Furlanskom, negdje se je godine 1915. po drugi put, da je ova, svojoj vlastičkoj kuci svagda vjerno obzana zemlja, morala počiniti najljubu noviju radi dugog rata, kojemu je sasudila država Šala povoda. Tač su se drugi put bijeli lješci, koji su nadaleko gospodovali morem i kopnom, učinili ognjem i mačem kralj teme, da mala, srećna Furlandska i dalje vrljada Hapsburgovčina i da carev narod u susjednom sjeverozapadu podvodi još imade po pravdnom pravu svoj otvorenim plu na more i u južne krajeve. Djelje puno je godine trajao taj Austriji nametnuti rat, a vodo se je po glavito oko Gradiske i Gorice, u Furlanskem, po mletačkoj i austrijskoj ljeti, kao i u Koruškoj do Kvarnera. No, u mjesecu je zato neuspjela morska neprijatelj nešto novo i uz ovoj osetljive gubitke na bojištu ponudio, a da nije bio nijesno ob svojih baleškočenskih osvajačačkih početa ostvario. Brojem malen, ali hrabrom donosićem i vremom životom i kemo nadmožniji od neprijatelja, zaustavili su vojni nezvjezdanih Ferdinandove neštočišta patrulje zakročio, i njegove svježe snage, te depriseno u namješavajuće pozicije. Tim je drugi proljetni puks u Champsagni osuđen. Dosad je francusku zapovjedništvo uložilo preko 30 divizija na obim bojištima, što su se Francuzi od tega nadali nije se ispunilo.

Makedonska fronta:

Na Crvenoj Steni, njemačke su i bugarske čete odbrile francuske napade do pretnju pozicije izgubljene 17 aprila. Na jednom vrbu neprijatelj se iznova učvrljio.

Prvi general Bavarijmaister Ludendorff.

BERLINO. 21. Wolff Bureau. (Večernji izvještaj). Kod Arrasa ništa novo. Na fronti na Aisni neprijatelj steče u noćnom napadu nešto zemljiste kod Braye. S obe strane Somme, pošto je francuski jutnji napad propao, zapodio se drugi. I u Champsagni započeo je podne novi bojevi.

Večernji izvještaj njemačkog glavnog stana.

BERLINO. 19. Večernji izvještaj, 19 aprila:

Kod Arrasa, ništa novo. Na fronti na Aisni neprijatelj steče u noćnom napadu nešto zemljiste kod Braye. S obe strane Somme, pošto je francuski jutnji napad propao, zapodio se drugi. I u Champsagni započeo je podne novi bojevi.

Izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLINO. 20. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan 20. aprila 1917.

Zapadno bojište:

Na bojnom polju kod Arrasa djelatnost var-tom raste danomice. Zapremanje već davno izgrajene zone pozicija "Siegfried", što je počelo danom 16. marta, dokončalo se jučer sjevero-istočno od Soissons, neupistivi obala Aisne između Condé e Soupir. Il nemico tien dietro esitando. La doppia battaglia sull'Aisne e nella Sciamagna procede del suo passo. Presso Braye, Cerny e, con grande impiego di massi, da ambe le parti di Craonne, reggimenti francesi di fresco richiamati si affaticarono inutilmente e con copiose perdite per guadagnare la criniera delle alture. I Francesi rinnovarono ieri nel pomeriggio l'attacco per accerchiare il blocco di Brimont da nord-ovest e nord. Dinanzi alle nostre posizioni sul canale tra l'Aisne e la Marne crollarono sanguinosamente gli scaglioni d'assalto delle divisioni francesi nuovamente impegnate, che caricarono 3 volte. Anche i Russi vennero di nuovo inutilmente mandati nel fuoco. Le nostre divisioni ivi combattenti sono padrone della situazione. Nella Sciamagna si è combatuto violentemente tutto il giorno nella regione boceca fra la strada Thuiry-Nauroy e ad Aubreville, da noi volentariamente abbandonata. In un contrattacco eccellentemente pronunciato noi ributtammo indietro il nemico, che ier l'altro s'era spinto innanzi, nonché le sue nuove forze, e raggiungemmo le posizioni divisorie. Con ciò venne mandato a vuoto il secondo tentativo francese di sfondamento nella Sciamagna. Finora il comando francese impiegò su ambo i campi di battaglia più di 30 divisioni. Le speranze riposte dai Francesi in quest'azione non si sono compiute.

Teatro della guerra orientale.

Fronte macedone.

Sulla Crvena Stena, verineti ribattuti dalle truppe germaniche e bulgare, gli attacchi francesi per la riconquista delle posizioni perdute il 17 aprile. Il nemico prese piede nuovamente su di una cresta.

Il primo quartiermaestro generale Ludendorff.

BERLINO. 20. (Bollettino della sera). Presso Arras nulla di nuovo. Sul fronte dell'Aisne molteplice forte duello d'artiglieria. Presso Brimont un nuovo attacco russo è fallito, ricco di perdite. Nel pomeriggio si sono esplicati fra Prosnese e la valle di Suipe nuovi combattimenti.

In oriente nulla d'esemplare.

La guerra ad oltranza coi sottomarini.

BERLINO. 20. (Ufficiale). Secondo notizie, date dai sottomarini ritornati dal 13 al 18 aprile, furono colate a picco nel canale della Manica, nell'Atlantico e nel mare del Nord altre navi mercantili nemiche e neutre, stazzanti complessivamente 93.000 ton.

I comunicati del quartier generale turco.

Fronte dell'Iraq.

Fuoco d'artiglieria.

Fronte del Caucaso.

In un settore della nostra ala destra parecchie operazioni di pattuglie che trascorsero per noi favorevolmente.

Dagli altri fronti non viene segnalato nessun avvenimento particolare.

I comunicati del quartier generale bulgaro.

SOFIA. 20. Rapporto dello stato maggiore generale, del 18 febbraio:

Fronte macedone.

COSTANTINOPOLI. 20. Il quartier generale

Ministero della guerra.

Fronte rumeno.

Presso Tulcea fuoco vivace di artiglieria e fanteria.

Nuovi grandi visordini a Pletereburgo.

COLONIA. 20. La "Kölische Zeitung" ha da Stoccolma: Secondo notizie private da Haparanda, sono scoppiati a Pietroburgo contro il governo provvisorio nuovi, grandi disordini, ancora maggiori di quelli di marzo. I viaggiatori dalla Russia vengono trattennuti a Haparanda. Essendo in terreno il movimento di treni, da 4 giorni manica tutta la posta dalla Russia.

Garcia Prieto predsjedništvo, Juan Alvarado Izvanjski poslovni, general Aguilera rat.

Crisi ministeriale in Spagna.

MADRID. 19. Il presidente dei ministri Romanones, con riguardo alle condizioni politiche, rassegnò al Re le dimissioni di tutto il gabinetto.

Dopo un colloquio con Romanones, Garcia Prieto accettò l'incarico della formazione di un

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu «Objavitelja Dalmatinskoga» u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'«Avvistatore Dalmato» in Zara.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Prenosimo naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izrada. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkis: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice

neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDÈ ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4½ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4½ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4½%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ.

Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ.

Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da fchi 400. Vinc. principale fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Kocke za čorbu

1000 komada Kr. 20

franko poštarine — pouzećem

Elio Premovich

Trst VII-12.

3-6

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna „BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. — dok zaliha traje — po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA — Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaće sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

ŽIVO VAPNO

za škropljenje loze

primaju se predbilježbe kod

Skladište CIRILLO ORLICH

ZADAR - obala Sv. Rok.

2-4

Šode kauštike

u bačvama od oko 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera

Zadar

Brzojavi: PATTIERA - Zadar.

Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!

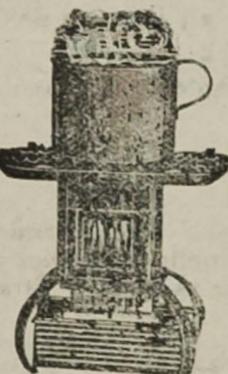
Zejamčeno prosto od svakog mirisa!

Senzacionalni uspjeh!

Bez čajje!

Bez šuma!

Bez dima!

Bez začepljenja!

Bez predgrijanja

sa spiritom!

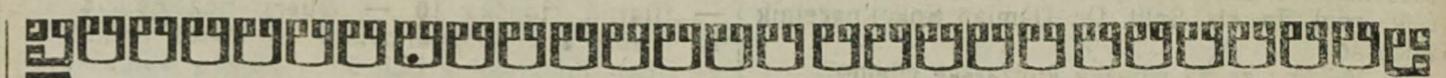
♦ Najspasobniji i najsvršeniji brzovar sadašnjosti! ♦

Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištrednja! Jedna litra petroleja gori 8-12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istdobno može služiti i kao peć za grijanje sobe.

Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:

G. B. TAMINO - ZADAR.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkis: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

NAKLADA DORISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Uskrnsih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampana za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5 i 6. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7·80, II. vrste kr. 6·80, «AUSTRIA» kr. 4·20 po kartonu. — Fotografskih potrepština.

Emailiranih Tablica

za dućane i ureds.

Električna Baterija Kr. 1.40

komplet Kr. 3.90.

Disači stroj Meteor Kr. 380

također hrv. pismom.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 76×50, Kruna 3·50.

Ovkira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 mm/kg.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Jadranska banka

podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaćaj na uložnim knjižicam

3 ¾ kamata.

Konvertirajte svoje hipotekarne dugove u jeftine, amortizacione i neotkazive zajmove

Zemljišno Veresijskog Zavoda Kraljevine Dalmacije u Zadru.

Zavod nije ustrojen radi dobitka, već za promicanje zemljišne veresije u Dalmaciji.

Zeman je za konverzije veoma povoljan.

Dobrojni tečaj zavodskih zajmova iznosi sada 100%.

Hipotekarni dužnik plaća zavodu godišnje samo 4 1/2% kamate, 1/4% doprinos upravnom trošku, najmanje 1% na dobitak glavnice, uz naknadu nekih sitnih troškova.

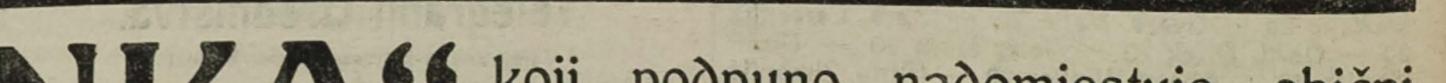
Na pr. na zajam od Kr. 1000 plaća se polugodišnje:

polovica 5 1/2% anuiteta	K. 27.50
1/4% doprinos upravnom trošku	K. 1.25
naknada poreza prihodarine	K. 0.18
biljež namirnice	K. 0.20
ukupno	K. 29.13

Ovo se plaća kroz 75 polugodišta (37 1/2 godina), pa je onda utrunut cijeli dug na glavnici i kamata.

Sve bliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

7-12

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna „BLANKA“

koji podpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. — dok zaliha traje — po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA — Zadar.

S

Cijena j.
K. 12.— se
na polugodiš
CESAR
NA
Zdrav
Tobi, u naj
lijep Zitinda
prije put na
Tvoju vrsne
biserova zr
radosti i dr
ljetošnje zatek
ljui; a i naj
ali ne man
sjati će od
roda kada
Dojavi
svijetla zv
gustu, na m
kreševa ljut
neizvjesna
U toj je rije
plemenita
volja, dubok
jedno ljuds
radosti zaig
rokova i u
l naro
na Tvoje m
svoje; pom
srce, na nje
iz zajednič
tih srđaca
mila, puk
Glas l
silno se on
kuje riku te
jošte jezik
i to jače od
ljudstva, ko
teresa i p
ovo golem
li si
ratnog bje
stjemlje var
trom izgorj
očima sve
trnulo pred
gled bio m
riječ rajske
Tvoja ruke
utjeha patr
Narod
šla, u zvje
nju hvale
svorenje, ta
— »V
da se Svet
stvenog ula
vječni Rim
eve doček
svih rimski
hoda. Prema
ka istraž
njem i nat
zatornim p
ku, pratio
mlađenčaka
k meni do
mlagaju; s
lijeva, pa
vas putim,
blagosovi
Sad i
noga ojela
razriješeno
da omjerim
da se rasp
pred koga
li doprili